

Rapportage
MKB-vriendelijkste
gemeente 2018

Wormerland

Voorwoord

Den Haag/Groningen, mei 2019

Geachte heer, mevrouw,

Voor u ligt het resultaat van het in 2018 gehouden onderzoek naar de MKB-vriendelijkste gemeente van Nederland, met een verbijzondering naar uw gemeente.

Op basis van dit onderzoek is een ranglijst opgesteld en is in het voorjaar van 2019 de MKB-vriendelijkste gemeente van Nederland bekend gemaakt.

De MKB-vriendelijkste gemeenteprijs is een initiatief van MKB-Nederland en dient als stimulans voor gemeenten om zich in te blijven spannen voor het midden- en kleinbedrijf en een optimaal ondernemingsklimaat te creëren. Het onderzoek is uitgevoerd door onderzoeksbureau Lexnova.

Wij bedanken op deze plek alle ondernemers en gemeenten die hun medewerking aan dit onderzoek hebben verleend.

Leendert-Jan Visser
directeur MKB Nederland

Gert Blekkenhorst,
directeur Lexnova Advies en Onderzoek

Inhoud

1. Algemeen	4
1.1 Inleiding.....	4
1.2 Doel van het onderzoek	4
1.3 Populatie, steekproef en respons	4
2. Ranglijsten	5
2.1 Inleiding.....	5
2.2 Pijler 1: Tevredenheid van de ondernemers	5
2.3 Pijler 2: Het imago van de gemeente	6
2.4 Pijler 3: Communicatie en beleid.....	8
2.5 Pijler 4: Beoordeling prijs-kwaliteitsverhouding van de gemeentelijke lasten	10
2.6 Totale ranglijst provincie Noord-Holland.....	11
2.7 Totale ranglijst landelijk - top drie	13

1. Algemeen

1.1 Inleiding

Elke twee jaar voeren Lexnova en MKB-Nederland het onderzoek naar de MKB-vriendelijkste gemeente van Nederland uit. Middels kwantitatief onderzoek onder ondernemers worden per gemeente de scores op vier pijlers bepaald. Aan de hand hiervan is de ranglijst opgesteld van de MKB-vriendelijkste gemeente van Nederland.

1.2 Doel van het onderzoek

Het doel van het onderzoek is om gemeenten inzicht te geven in de mening van 'hun' ondernemers en de gemeenten te stimuleren om het lokale ondernemersklimaat te verbeteren.

Op basis van dit onderzoek is de ranglijst opgesteld van de MKB-vriendelijkste gemeente van Nederland. Deze ranglijst geeft aan wat de relatieve positie van iedere gemeente in Nederland is als het gaat om de kwaliteit van het ondernemersklimaat. De ranglijst zegt niet zozeer iets over de absolute prestaties van de afzonderlijke gemeenten, als wel over de prestaties in vergelijking met andere gemeenten.

De plaats op de ranglijst is gebaseerd op vier pijlers:

1. De tevredenheid van de ondernemers over de eigen gemeente
2. Het imago van de gemeente bij ondernemers buiten de gemeente
3. De gemeentelijke communicatie en het gemeentelijke beleid met betrekking tot het midden- en kleinbedrijf
4. De beleving van gemeentelijke lasten (prijs-kwaliteitsverhouding)

1.3 Populatie, steekproef en respons

Het onderzoek is voor iedere gemeente in Nederland uitgevoerd. Hiervoor hebben in totaal meer dan 20.000 ondernemers verdeeld over 344 gemeenten hun medewerking verleend aan het onderzoek. In de provincie Noord-Holland hebben 2.674 ondernemers meegewerkt. Het aantal afgenomen enquêtes per gemeente is onder andere afhankelijk van het aantal ondernemers in die gemeente. Er zijn drie categorieën gemeenten gehanteerd, namelijk klein, middelgroot en groot. Kleine gemeenten huisvesten minder dan 1.500 ondernemers, middelgrote gemeenten 1.500 tot 5.000 ondernemers en grote gemeenten meer dan 5.000 ondernemers.

Bij kleine gemeenten zijn gemiddeld 26 enquêtes afgenomen, bij middelgrote gemeenten gemiddeld 54 en bij grote gemeenten gemiddeld 96 enquêtes.

2. Ranglijsten

2.1 Inleiding

Het onderzoek naar de MKB-vriendelijkste gemeente van Nederland richt zich als gezegd op vier pijlers: de tevredenheid van ondernemers over de eigen gemeente, het imago van de gemeente, de gemeentelijke communicatie en het gemeentelijke beleid en ten slotte de beoordeling van ondernemers van de prijs-kwaliteitsverhouding van de gemeentelijke lasten. Voor de totaalranglijst worden de scores op de vier pijlers bij elkaar opgeteld¹.

Hieronder wordt verder uitgelegd hoe de vier pijlers berekend zijn en hoe de gemeente Wormerland en de overige gemeenten in de provincie Noord-Holland scoren op de verschillende onderdelen.

2.2 Pijler 1: Tevredenheid van de ondernemers

Aan alle ondernemers is gevraagd een rapportcijfer (tussen 1 en 10) te geven aan het ondernemersklimaat van de eigen gemeente. Dat klimaat bestaat uit begrip voor ondernemers, bereikbaarheid, omgaan met regelgeving, lokale belastingen, openbare voorzieningen, veiligheid en klantvriendelijkheid. Dit zijn door de gemeente beïnvloedbare factoren. Gemeenten worden gerangschikt op basis van het gemiddelde cijfer van de ondervraagde ondernemers².

Hieronder vindt u de ranglijst van de provincie Noord-Holland voor de pijler tevredenheid. De gemeenten in de provincie Noord-Holland worden gemiddeld gewaardeerd met een 6,6.

Tabel 1 - Ranglijst tevredenheid van de ondernemers

Rang	Gemeente	Cijfer
1	Diemen	7,4
2	Huizen	7,3
3	Alkmaar	7,3
4	Purmerend	7,2
5	Heerhugowaard	7,2
6	Stede Broec	7,1
7	Heiloo	7,1
8	Hoorn	7,1
9	Edam-Volendam	7,1
10	Wijdemeren	7,1
11	Weesp	7,0

¹ Om de vier pijlers bij elkaar op te tellen wordt per pijler een standaardscore berekend. Met deze standaardscore is het mogelijk om scores op verschillende verdelingen te kunnen vergelijken (hier rapportcijfers en punten).

² De ranglijst is gebaseerd op het gemiddelde rapportcijfer van de ondervraagde ondernemers, voor de duidelijkheid is in de tabel het rapportcijfer afgerond en met één decimaal weergegeven.

12	Heemskerk	7,0
13	Amstelveen	6,9
14	Wormerland	6,9
15	Heemstede	6,8
16	Haarlem	6,8
17	Castricum	6,8
18	Gooise Meren	6,8
19	Texel	6,8
20	Blaricum	6,7
21	Medemblik	6,7
22	Hilversum	6,7
23	Opmeer	6,7
24	Ouder-Amstel	6,6
25	Velsen	6,6
26	Drechterland	6,6
27	Amsterdam	6,5
28	Uitgeest	6,5
29	Beemster	6,5
30	Beverwijk	6,3
31	Koggenland	6,3
32	Uithoorn	6,3
33	Schagen	6,3
34	Bloemendaal	6,3
35	Laren	6,3
36	Hollands Kroon	6,3
37	Langedijk	6,2
38	Waterland	6,2
39	Bergen (NH.)	6,2
40	Zaandam	6,1
41	Den Helder	6,1
42	Oostzaan	6,0
43	Landsmeer	6,0
44	Aalsmeer	6,0
45	Enkhuizen	5,9
46	Zandvoort	5,8

2.3 Pijler 2: Het imago van de gemeente

Aan alle ondernemers is gevraagd welke gemeente, behalve de eigen gemeente, men het meest mkb-vriendelijk vindt. De gemeenten zijn op basis van het percentage van het aantal keren dat een gemeente genoemd wordt gerangschikt. De gemeente die het meest genoemd wordt staat op de eerste plaats en de minst genoemde op de laatste plaats. Zoals in de tabel op de volgende pagina te zien heeft in de provincie Noord-Holland de gemeente Amsterdam de hoogste imagoscore behaald.

Vaak blijkt dat gemeenten met een grote algemene naamsbekendheid veelvuldig genoemd worden en gemeenten met een geringe naamsbekendheid (bijna) niet. Hierdoor krijgen we een vertekend beeld wanneer we het alleen over het imago qua ondernemersklimaat hebben. Bij het samenstellen van de ranglijst is hiervoor gecorrigeerd³.

Tabel 2 - Ranglijst imago van de gemeente

Rang	Gemeente	Percentage
1	Amsterdam	5,73
2	Alkmaar	1,90
3	Haarlem	1,07
4	Amstelveen	1,05
5	Aalsmeer	0,56
6	Heemskerk	0,31
7	Hoorn	0,29
7	Hilversum	0,29
9	Purmerend	0,27
10	Beverwijk	0,25
11	Blaricum	0,23
11	Bergen (NH.)	0,23
13	Medemblik	0,19
13	Bloemendaal	0,19
15	Heerhugowaard	0,17
15	Koggenland	0,17
15	Schagen	0,17
15	Hollands Kroon	0,17
19	Wormerland	0,15
19	Texel	0,15
19	Zandvoort	0,15
22	Stede Broec	0,13
22	Zaandam	0,13
22	Den Helder	0,13
25	Heiloo	0,10
25	Laren	0,10
27	Gooise Meren	0,08
27	Velsen	0,08
29	Diemen	0,06
29	Ouder-Amstel	0,06
29	Uithoorn	0,06

³ In marktonderzoek gaan we uit van een normale verdeling. Doordat de scores van een aantal gemeenten buiten deze normale verdeling vallen (er ontstaat een scheve verdeling) zou de genormaliseerde score dusdanig hoog of laag uitvallen dat deze pijler te zwaar zou meetellen in de totale score. Een manier om een verdeling die scheef is te normaliseren is het toepassen van een logaritmische schaal. De onderlinge ranking verandert hierdoor niet. Voor de totale ranglijst zijn we uitgegaan van deze aangepaste standaardscore.

29	Waterland	0,06
33	Edam-Volendam	0,04
33	Heemstede	0,04
33	Castricum	0,04
33	Drechterland	0,04
33	Uitgeest	0,04
33	Beemster	0,04
33	Langedijk	0,04
33	Landsmeer	0,04
33	Enkhuizen	0,04
42	Huizen	0,02
42	Wijdemeren	0,02
42	Weesp	0,02
42	Opmeer	0,02
42	Oostzaan	0,02

2.4 Pijler 3: Communicatie en beleid

Aan alle ondernemers is gevraagd of hun gemeente:

- een accountmanager heeft als aanspreekpunt voor ondernemers
- specifiek beleid heeft voor het mkb
- structureel overleg voert met ondernemersorganisaties
- zich inzet om de regeldruk te verminderen
- actief arbeidsmarktbeleid voert
- zich inzet voor veiligheid (fysieke veiligheid, tegengaan van cybercrime, etc.)
- beleid heeft voor startende bedrijven en doorgroeiers
- ondersteuning biedt bij het overgaan op duurzame vormen van energie

Op deze stellingen konden de ondernemers 'ja', 'nee', of 'weet niet' antwoorden. De antwoordcategorie 'ja' kreeg vier punten, 'nee' kreeg geen punten en 'weet niet/misschien' kreeg één punt.

Ondernemers antwoorden op basis van hun kennis van de aanwezigheid van bepaalde voorzieningen. Die kennis kan gebaseerd zijn op zowel eigen ervaring met de voorziening in kwestie, als op het feit dat ze weten dat de gemeente die voorziening aanbiedt (bijv. door communicatie van de zijde van de gemeente). Het antwoord 'weet niet' hoeft dus niet te betekenen dat de voorziening in kwestie niet aanwezig is. Om die reden krijgt de gemeente in de score voor dit antwoord het voordeel van de twijfel (het antwoord levert 1 punt op). Al met al wordt de score op dit onderdeel dus medebepaald door het beeld dat ondernemers hebben van de aanwezigheid van gemeentelijke voorzieningen en niet alleen door het werkelijk aanwezig zijn daarvan.

Weging

Aan ondernemers is gevraagd welke van de bovenstaande acht aspecten men het meest belangrijk vond. Op basis hiervan zijn de aspecten gewogen. De bovenstaande stellingen zijn in volgorde van weging weergegeven: de zwaarste bovenaan, de lichtste onderaan. Dit betekent dat als belangrijkste aspect het aanspreekpunt voor ondernemers wordt gezien en als minst belangrijke aspect de ondersteuning bij het

overgaan op duurzame vormen van energie. In de huidige analyse is deze weging op precies dezelfde manier uitgevoerd.

Hierna wordt de ranglijst van de provincie Noord-Holland weergegeven voor de pijler communicatie & beleid.

Tabel 3 - Ranglijst communicatie en beleid

Rang	Gemeente	Score
1	Diemen	2,5
2	Castricum	2,4
3	Haarlem	2,2
4	Alkmaar	2,2
5	Wormerland	2,2
6	Amsterdam	2,2
7	Hoorn	2,2
8	Heemstede	2,1
9	Beemster	2,1
10	Medemblik	2,0
11	Uitgeest	2,0
12	Ouder-Amstel	2,0
13	Texel	2,0
14	Huizen	2,0
15	Heemskerk	1,9
16	Waterland	1,9
17	Weesp	1,9
18	Uithoorn	1,8
19	Koggenland	1,8
20	Blaricum	1,8
21	Hilversum	1,7
22	Den Helder	1,7
23	Purmerend	1,7
24	Beverwijk	1,7
25	Schagen	1,7
26	Stede Broec	1,7
27	Wijdemeren	1,7
28	Heerhugowaard	1,6
29	Heiloo	1,6
30	Drechterland	1,6
31	Edam-Volendam	1,6
32	Hollands Kroon	1,6
33	Langedijk	1,6
34	Opmeer	1,6
35	Bergen (NH.)	1,6
36	Gooise Meren	1,6
37	Laren	1,5

38	Amstelveen	1,5
39	Enkhuizen	1,5
40	Oostzaan	1,4
41	Velsen	1,4
42	Zaanstad	1,4
43	Bloemendaal	1,3
44	Aalsmeer	1,3
45	Zandvoort	1,3
46	Landsmeer	1,1

De maximumscore op dit onderdeel is theoretisch 4,0 punten. Het gemiddelde in de provincie Noord-Holland is 1,8 punten.

2.5 Pijler 4: Beoordeling prijs-kwaliteitsverhouding van de gemeentelijke lasten

Alle ondernemers is gevraagd om een rapportcijfer (tussen 1 en 10) te geven voor de prijs-kwaliteitsverhouding van gemeentelijke producten en belastingen, oftewel op het aspect 'waar voor uw geld'. Het gaat hierbij om lasten als onroerendezaakbelasting, rioolheffing en leges voor vergunningen, tegenover investeringen in zaken als bedrijventerreinen, winkelgebieden, binnensteden en dorpskernen, citymarketing, evenementen en dergelijke. Op basis van het gemiddelde cijfer worden de gemeenten op dit onderdeel gerangschikt.

Gemiddeld wordt de prijs/kwaliteitsverhouding in de provincie Noord-Holland gewaardeerd met een 6,2.

Tabel 4 - Ranglijst lasten

Rang	Gemeente	Cijfer
1	Beemster	6,9
2	Huizen	6,9
3	Weesp	6,9
4	Diemen	6,9
5	Uitgeest	6,8
5	Texel	6,8
7	Alkmaar	6,8
8	Heiloo	6,7
9	Hoorn	6,7
10	Wormerland	6,7
11	Castricum	6,6
12	Ouder-Amstel	6,6
13	Haarlem	6,6
14	Heemskerk	6,5
15	Heemstede	6,5
16	Edam-Volendam	6,5
17	Wijdereen	6,4

18	Amstelveen	6,4
19	Blaricum	6,4
20	Uithoorn	6,3
21	Stede Broec	6,3
22	Koggenland	6,3
23	Purmerend	6,3
24	Heerhugowaard	6,3
25	Medemblik	6,3
26	Opmeer	6,2
27	Gooise Meren	6,2
28	Waterland	6,0
29	Drechterland	6,0
30	Laren	6,0
31	Bergen (NH.)	6,0
32	Schagen	6,0
33	Hollands Kroon	6,0
34	Hilversum	5,9
35	Amsterdam	5,8
36	Oostzaan	5,8
37	Beverwijk	5,8
38	Langedijk	5,7
39	Bloemendaal	5,7
40	Landsmeer	5,7
41	Den Helder	5,6
42	Enkhuizen	5,6
43	Zaanstad	5,5
44	Velsen	5,4
45	Zandvoort	5,0
46	Aalsmeer	4,9

2.6 Totale ranglijst provincie Noord-Holland

Hieronder is in één tabel de ranking van alle gemeenten in de provincie Noord-Holland op de vier pijlers opgenomen. Tevens is de totale rang van de gemeenten in de provincie Noord-Holland weergegeven in de eerste kolom en de rang die de gemeenten in het onderzoek in 2015/2016 behaalden.

Tabel 5 – Totale ranglijst provincie Noord-Holland

Rang 2018	Rang 2015/ 2016	Gemeente	Rang Tevredenheid (rapportcijfer)	Rang Imago	Rang Communicatie & Beleid	Rang Lasten
1	19	Alkmaar	3 (7,3)	2	4	7
2	20	Diemen	1 (7,4)	29	1	4
3	39	Hoorn	8 (7,1)	7	7	9
4	29	Haarlem	16 (6,8)	3	3	13
5	36	Huizen	2 (7,3)	42	14	2

6	42	Wormerland	14 (6,9)	19	5	10
7	13	Castricum	17 (6,8)	33	2	11
8	31	Heemskerk	12 (7,0)	6	15	14
9	22	Texel	19 (6,8)	19	13	5
10	46	Heemstede	15 (6,8)	33	8	15
11	33	Amsterdam	27 (6,5)	1	6	35
12	6	Weesp	11 (7,0)	42	17	3
13	9	Beemster	29 (6,5)	33	9	1
14	24	Purmerend	4 (7,2)	9	23	23
15	4	Heiloo	7 (7,1)	25	29	8
16	44	Uitgeest	28 (6,5)	33	11	5
17	11	Medemblik	21 (6,7)	13	10	25
18	43	Ouder-Amstel	24 (6,6)	29	12	12
19	17	Amstelveen	13 (6,9)	4	38	18
20	5	Stede Broec	6 (7,1)	22	26	21
21	8	Heerhugowaard	5 (7,2)	15	28	24
22	12	Blaricum	20 (6,7)	11	20	19
23	14	Edam-Volendam	9 (7,1)	33	31	16
24	30	Wijdmeren	10 (7,1)	42	27	17
25	15	Koggenland	31 (6,3)	15	19	22
26	23	Hilversum	22 (6,7)	7	21	34
27	25	Uithoorn	32 (6,3)	29	18	20
28	21	Gooise Meren	18 (6,8)	27	36	27
29	48	Waterland	38 (6,2)	29	16	28
30	2	Schagen	33 (6,3)	15	25	32
31	18	Opmeer	23 (6,7)	42	34	26
32	1	Beverwijk	30 (6,3)	10	24	37
33	3	Drechterland	26 (6,6)	33	30	29
34	28	Hollands Kroon	36 (6,3)	15	32	33
35	41	Bergen (NH.)	39 (6,2)	11	35	31
36	38	Laren	35 (6,3)	25	37	30
37	32	Den Helder	41 (6,1)	22	22	41
38	47	Langedijk	37 (6,2)	33	33	38
39	34	Bloemendaal	34 (6,3)	13	43	39
40	7	Velsen	25 (6,6)	27	41	44
41	35	Zaanstad	40 (6,1)	22	42	43
42	27	Oostzaan	42 (6,0)	42	40	36
43	40	Enkhuizen	45 (5,9)	33	39	42
44	26	Landsmeer	43 (6,0)	33	46	40
45	45	Aalsmeer	44 (6,0)	5	44	46
46	16	Zandvoort	46 (5,8)	19	45	45

2.7 Totale ranglijst landelijk - top drie

De totaalscore is berekend door de scores op de vier verschillende pijlers⁴ bij elkaar op te tellen en hieruit een ranglijst samen te stellen. Omdat de scores op de vier pijlers niet even belangrijk hoeven te zijn voor de ondernemers (en zodoende ook niet een even groot gewicht hoeven te hebben in de totaalscore), zijn er in eerder onderzoek 1.000 ondernemers bevroegd naar welke pijlers zij het meest belangrijk vinden. Hieruit bleek dat ondernemers alle pijlers even belangrijk vinden. De pijlers wegen in dit onderzoek, net als in eerdere jaren, dan ook even zwaar.

Op basis van deze eindscore is de rangorde bepaald. Net als bij een allround-kampioenschap schaatsen kan in theorie de totaalwinnaar een gemeente zijn die op geen enkel onderdeel eerste is, maar in de breedte kennelijk het beste presteert.

Hieronder staan de totaalscores van de Nederlandse top drie en is weergegeven op welke manier de scores op de vier pijlers berekend zijn.

Tabel 6 – Top drie gemeenten in Nederland

	Tevredenheid			Imago			Communicatie & Beleid			Lasten			Totaal (b)+(d)+(f)+(h)
	standaard score (=a)	a*0,25 (=b)	rang	standaard score (=c)	c*0,25 (=d)	rang	standaard score (=e)	e*0,25 (=f)	rang	standaard score (=g)	g*0,25 (=h)	rang	
1 Rijssen-Holten	2,95	0,74	1	1,27	0,32	5	3,07	0,77	2	2,78	0,70	2	2,52
2 Noordoostpolder	2,38	0,60	3	0,67	0,17	45	3,31	0,83	1	2,11	0,53	7	2,12
3 Soest	1,43	0,36	18	0,40	0,10	91	2,81	0,70	3	3,00	0,75	1	1,91

De plaats op de totale landelijke ranglijst van de gemeente Wormerland is: 74 (van de 344 gemeenten). Aan het onderzoek hebben 23 ondernemers in de gemeente Wormerland deelgenomen.

⁴ Zoals al eerder genoemd is van de vier pijlers is een genormaliseerd getal ('standaardscore') berekend om ze op één noemer te kunnen brengen.

MKB
vriendelijkste
gemeente

Bezuidenhoutseweg 12
2594 AV Den Haag
tel: 070 349 09 09
Postbus 93002
2509 AA Den Haag
www.mkb.nl

Ossenmarkt 5
9712 NZ Groningen
tel: 050-313 11 33
www.lexnova.nl

www.mkbvriendelijkstegemeente.nl